

Notă de fundamentare
a proiectelor de ordine privind aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă, pentru operatorii de distribuție concesionari, pentru anul 2020

1. Cadrul de reglementare în baza căruia se emit ordinele de aprobare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru anul 2020

Se propune emiterea ordinelor de aprobare a tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru anul 2020 pentru operatorii de distribuție concesionari, în baza următoarelor prevederi normative:

- art. 75 alin. (1) lit. b) și art.79 alin. (3), alin. (4) și alin. (8) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 2 alin. (3¹), art. 5 alin. (1) lit. b), alin (5) și art. 9 alin (1) lit. c) și lit. ab) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare (OUG nr. 33/2007);
- Metodologia de stabilire a tarifului pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 169/2018, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Metodologie*);
- Ordinul nr. 168/2018 privind stabilirea ratei reglementate a rentabilității aplicate la aprobarea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de operatorii de distribuție concesionari începând cu data de 1 ianuarie 2019;
- art. II și art. III din Ordinul ANRE nr. 60/2019 privind modificarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 45/2017, și suspendarea aplicabilității unor dispoziții în sectorul energiei electrice;
- Metodologia privind stabilirea obligațiilor de plată a energiei electrice reactive și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 33/2014, cu modificările și completările ulterioare;
- Procedura privind determinarea consumului de energie electrică în caz de înregistrare eronată și în sistem paușal și pentru modificarea art. 80 din Regulamentul de furnizare la clienții finali, aprobat

prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2014, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 121/2015;

- Decizia nr. 1713/2014 de aprobare a machetelor de monitorizare a activității operatorilor de distribuție concesionari și a ghidului de completare a acestora.

2. Cauzele și motivele care conduc la emiterea ordinelor propuse spre aprobare

Conform prevederilor art. 9 alin. (1) lit. ab) din OUG nr. 33/2007 ”ANRE determină și aprobă anual și transmite spre publicare la Monitorul Oficial al României, Partea I, până cel târziu la data de 15 decembrie a anului curent, tarifele reglementate aferente serviciilor specifice sectorului energiei electrice, în conformitate cu prevederile metodologiilor aplicabile.”

Conform prevederilor *Metodologiei*, ANRE are obligația stabilirii veniturilor reglementate și aprobării tarifelor specifice de distribuție pentru operatorii de distribuție concesionari, pentru fiecare an al perioadei de reglementare.

Conform prevederilor art. 84 alin. (2) din *Metodologie*, în primul an al perioadei de reglementare are loc reproiectarea tarifelor pentru perioada de reglementare în curs, ca rezultat al reluării procedurii de liniarizare a veniturilor, ca urmare a actualizării venitului-țintă inițial.

3. Analiza efectuată

Urmare a analizei datelor transmise de operatorii de distribuție concesionari, ANRE a efectuat pentru fiecare operator de distribuție concesionar, conform prevederilor *Metodologiei*, calculele prin care s-au actualizat și s-au stabilit veniturile prognozate pentru cea de-a IV-a perioadă de reglementare (care cuprinde perioada 2019-2023) și tarifele de distribuție pentru anul 2020, cu luarea în considerare a veniturilor țintă inițiale (calculate pe baza costurilor prognozate reglementate ale serviciului de distribuție), a corecțiilor aferente perioadei a III-a de reglementare și a corecțiilor anuale aferente anului 2018, după cum urmează:

3.1. Corecțiile de venituri pentru anul 2018 și ale perioadei a III-a de reglementare care au fost luate în considerare la proiecția tarifelor pentru perioada a IV-a sunt:

- Corecție datorată modificării cantității de energie electrică distribuită, modificării cantității de energie electrică pentru CPT reglementat și a prețului CPT reglementat pentru anul 2018;
- Corecție costuri de operare și mentenanță necontrolabile aferentă anului 2018;
- Corecție privind necesarul de fond de rulment aferentă anului 2018 (NFRR);
- Corecție aferentă veniturilor din energia electrica reactivă pentru anul 2018;

- Corecție aferentă a 1/2 din profitul obținut din alte activități ale operatorului de distribuție pentru care se utilizează active incluse în BAR, pentru anul 2018;
- Corecție aferentă veniturilor din energie electrică recuperată din recalculări aferentă anului 2018;
- Corecție aferentă programelor de investiții aferente perioadei a treia de reglementare (2014-2018) – Rentabilitate (RBAR) și Amortizare;
- Corecție aferentă câștigurilor de eficiență realizate pentru costurile controlabile aferente perioadei a treia de reglementare (2014-2018);
- Corecții ca urmare a controalelor efectuate de ANRE (unde a fost cazul);
- Corecție aferentă excedentului de venituri din distribuția de energie electrică înregistrat în perioada a III-a de reglementare (unde a fost cazul).

3.2. Costurile de operare și mentenanță controlabile:

- Costurile de operare și mentenanță controlabile s-au stabilit prin însumarea celor trei categorii de costuri controlabile: costurile de operare și mentenanță controlabile supuse eficienței, costurile de operare și mentenanță controlabile aferente personalului și costurile de operare și mentenanță controlabile privind securitatea și medicina muncii.
- În conformitate cu prevederile art. 34 din *Metodologie*, ANRE a reluat analiza costurilor de operare și mentenanță controlabile realizate în perioada a III-a de reglementare (2014 – 2018) și corectate conform prevederilor *Metodologiei* în vederea stabilirii nivelului costurilor de operare și mentenanță controlabile aferente perioadei a IV-a de reglementare, prin parcurgerea următoarelor etape:
 - s-au stabilit costurile controlabile realizate de operatorii de distribuție în perioada a III-a de reglementare și acceptate ca urmare a analizei acestora, suplimentate cu contribuțiile aferente salariilor;
 - s-a reluat analiza comparativă a costurilor controlabile menționate anterior, ținând seama de specificul fiecărui operator prin luarea în considerare a trei elemente cu influență semnificativă asupra acestor costuri: lungimea liniilor electrice, numărul locurilor de consum și capacitatea transformatoarelor aflate în funcțiune; pentru cei trei parametri s-au considerat valorile comunicate de operatori în cursul anului curent;

- s-a efectuat o analiză individuală a costurilor și a fundamentării acestora, solicitate de fiecare operator pentru perioada a IV-a de reglementare;
 - s-a stabilit punctul de referință pentru costurile controlabile supuse eficienței;
 - s-au stabilit costurile de operare și mentenanță controlabile aferente personalului și costurile de operare și mentenanță controlabile privind securitatea și medicina muncii, pentru fiecare an al celei de-a patra perioade de reglementare.
- Factorul de eficiență $X_{\text{inițial}}$ a fost stabilit la valoarea de 1% pentru operatorii de distribuție care au înregistrat în perioada a III-a o eficiență importantă (mai mare de 10%) și la valoarea de 2% pentru restul operatorilor.

3.3. Costurile de operare si mentenanta necontrolabile au fost stabilite cu luarea în considerare a prognozelor comunicate de operatorul de distribuție. Costurile prognozate acceptate includ valoarea corespunzătoare contribuției bănești către ANRE la nivelul prevăzut de art. (2) alin. (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea ANRE, respectiv valoarea comunicată de către fiecare operator, valoare menținută constantă pe întreaga perioadă de reglementare.

3.4. Costurile variabile:

- Au fost stabilite cantitățile de CPT reglementat utilizând țintele de CPT pentru fiecare nivel de tensiune stabilite conform solicitărilor operatorilor de distribuție conforme cu prevederile *Metodologiei* și cantitățile de energie intrate prognozate de fiecare operator de distribuție.
- Țintele de CPT pentru nivelurile IT și MT au fost stabilite conform prevederilor art. 43 alin (1) din *Metodologie*. Punctul de start pentru nivelurile de tensiune IT și MT este minimul dintre procentul de CPT realizat pentru nivelul de tensiune în perioada a treia de reglementare (2014-2018).
- Țintele de CPT pentru nivelul JT au fost stabilite conform prevederilor art, 44 alin. (4) din *Metodologie*. Punctul de start pentru nivelurile de tensiune JT este minimul dintre valorile realizate în perioada a treia de reglementare și ținta propusă pentru ultimul an al acesteia.
- Prețul CPT prognozat este prețul de referință la care se adaugă costul cu serviciile fiecărui operator, calculat conform prevederilor *Metodologiei* (Art. 46 și 47).

3.5. Baza activelor reglementate (BAR) aferentă perioadei a IV-a de reglementare:

- S-a stabilit valoarea BAR la 1 ianuarie 2019 prin recalcularea valorii aprobate în anul 2018, cu luarea în considerare a următoarelor elemente:

- valorile aprobate de ANRE pentru programul de investiții realizat în anul 2018 și pentru amortizările corespunzătoare;
 - ieșirile din anul 2018 a mijloacelor fixe și valorile amortizărilor corespunzătoare;
 - ieșirile de mijloace fixe care nu mai fac serviciul de distribuție la data de 31.12.2018, precum și ieșirile de mijloace fixe închiriate terților sau aflate în conservare.
- S-a determinat evoluția prognozată a BAR pentru perioada a IV-a de reglementare, cu luarea în considerare a valorilor anuale prognozate ale investițiilor, a amortizărilor aferente investițiilor și a ieșirilor de mijloace fixe pentru perioada 2019-2023 aprobate în anul 2018.

3.6. Costurile cu amortizarea aferentă perioadei a IV-a de reglementare au fost considerate astfel:

- Costurile cu amortizarea anuală aferentă mijloacelor fixe incluse în BAR au fost diminuate cu amortizarea anuală a ieșirilor de mijloace fixe, cu cea a mijloacelor fixe închiriate terților, cu cea a mijloacelor fixe aflate în conservare și cu cea a mijloacelor fixe care nu mai prestează serviciul de distribuție.
- Au fost luate în calcul diminuările de costuri cu amortizarea aprobate în anul 2018.
- Pentru mijloacele fixe prognozate cu PIF în perioada 2019-2023 au fost luate în considerare valorile aprobate în anul 2018.

3.7. Rentabilitatea activelor

În conformitate cu prevederile art. 53 alin. (1) din *Metodologie*, rentabilitatea prognozată pentru perioada a IV-a de reglementare a fost calculată având în vedere rata reglementată a rentabilității (RRR) de 5,66% pentru perioada 1 ianuarie 2019 – 28 martie 2019, conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 168/2018 și rata rentabilității de 6,9% pentru perioada 29 martie 2019 – 31 decembrie 2023, conform prevederilor art. 79 alin. (8) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

3.8. Venitul din energie reactivă

Stabilirea venitului-țintă inițial pentru serviciul de distribuție s-a determinat cu luarea în considerare a prognozei veniturilor din energia reactivă solicitate de operatorul de distribuție la fundamentarea tarifelor de distribuție pentru perioada a IV-a de reglementare și aprobate de ANRE în anul 2018.

3.9. Profitul brut din alte activități

La stabilirea venitului-țintă inițial pentru serviciul de distribuție s-a luat în considerare corectarea profitului brut din alte activități, astfel încât acesta să nu depășească 5%, conform prevederilor *Metodologiei*.

Valorile aferente corecției profitului brut din alte activități sunt la nivelul aprobat de ANRE în anul 2018, respectiv valorile determinate pe baza datelor comunicate de operator la fundamentarea tarifelor de distribuție pentru perioada a IV-a de reglementare.

3.10. Prognoza de cantități de energie distribuită în perioada a IV-a de reglementare a fost stabilită cu luarea în considerare a datelor comunicate de fiecare operator de distribuție în solicitările de tarife, cu excepția anului 2019 în care cantitățile de energie electrică distribuite rămân la nivelul aprobat anterior.

3.11. Chei de alocare

- Referitor la cheile de alocare pe niveluri de tensiune pentru costurile cu CPT, acestea au fost stabilite conform cantităților de CPT reglementat pe niveluri de tensiune.
- Cheile de alocare pe niveluri de tensiune pentru costurile fără CPT s-au stabilit conform solicitării operatorului de distribuție, cu luarea în considerare a menținerii unei evoluții uniforme a tarifelor de la o perioadă de reglementare la alta, în scopul diminuării impactului evoluției tarifelor asupra utilizatorilor.

3.12. Metoda de alocare a costurilor

S-a menținut metoda de alocare a costurilor pe activități transmisă de fiecare operator de distribuție la fundamentarea tarifelor pentru perioada a IV-a de reglementare.

4. Tarife specifice propuse spre aprobare

Tarifele specifice de distribuție propuse pentru anul 2020 sunt prevăzute în proiectele de *Ordine pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă*, pentru operatorii de distribuție concesionari.

Proiectele de *Ordine pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă*, pentru operatorii de distribuție concesionari se publică spre informare pe site-ul ANRE, conform prevederilor art. 127 din *Metodologie*.